

[Kofod-Svendsen]

forslag, finder vi dem så væsentlige, at de må tages op til grundig analyse i NATO. Det er der så meget mere grund til, som der allerede i NATO-kredse er udbredt støtte til i hvert fald en del af de synspunkter, som McNamara giver udtryk for, og jeg skal her specielt pege på to af McNamaras forslag, da de har direkte relevans for emnet, ikke-førstebrug af atomvåben.

Punkt 1: Styrkelse af det konventionelle forsvar. Ifølge bl.a. NATOs øverstkommanderende i Europa, general Rodgers, er det muligt for en overkommelig pris at udvikle et konventionelt forsvar, som sammen med de strategiske kernevåben vil udgøre en fuldt troværdig afskrækkelse. Ja, general Rodgers har ligefrem givet udtryk for, at NATO-strategien er alt for afhængig af kernevåben, at vi har pantsat vort forsvar til det atomære gensvar, og at denne stærke afhængighed af kernevåben faktisk undergraver afskrækkelsesstrategiens troværdighed. Vi må derfor i NATO stille imod at reducere specielt de taktiske kernevåbens rolle til fordel for de konventionelle våben.

Det andet er ikke-tidlig førstebrug af kernevåben. I takt med en styrkelse af det konventionelle forsvar vil det være muligt i stadig højere grad at basere vort forsvar på en erklæret doktrin om ikke-tidlig førstebrug af taktiske kernevåben i Europa. På lidt længere sigt vil det derefter være muligt og realistisk at basere NATO-strategien på erklæret ikke-førstebrug af atomvåben.

Vi er enige med McNamara i, at NATOs strategi og militære planlægning skal have det klare udgangspunkt, at kernevåben, også de små taktiske kernevåben, er politiske skræmmevåben, som først og fremmest har til opgave at afholde Warszawapagtlandene fra militær aggression mod Vesteuropa.

Vi er altså enige med forslagsstillerne i, at det i høj grad er ønskeligt, at atomvåbenmagterne giver afkald på muligheden for ikke bare førstebrug, men i det hele taget brug af atomvåben. Men aftaler herom må være baseret på en rimelig konventionel og atomar Øst-Vest-balance på det lavest mulige niveau. Hvis ikke det er tilfældet, vil sådanne erklæringer ikke have reel sikkerhedspolitisk betydning.

Da VS' forslag ikke tager hensyn til de forudsætninger, jeg har omtalt, kan kristeligt folkeparti ikke støtte forslaget.

Albrechtsen (VS):

Der ser ud til at være bred enighed om det forhold, at hvis det skulle ske, at der var nogen, der affyrede et atomvåben, f.eks. her i Europa, så taler al sandsynlighed for, at det vil ende med en altødelæggende atomkrig, og at det som følge deraf ganske klart må være alles ønske at sikre, at der aldrig sker det, at et sådant atomvåben tages i anvendelse.

Såvidt har jeg forstået – måske bortset fra en enkelt ordfører, der fandt, at det hele var teoretisk – var der enighed herom. Det er dog noget, som er væsentligt at notere sig.

Sådan er det desværre ikke i USA, at der er enighed om disse ting. Der er i USA ledende militære kredse, som stiler mod, at USA skal opbygge en styrke, der gør det muligt at vinde en atomkrig, i det hele taget at vinde en krig. Det er den vanvittige idé, som præger udviklingen i USA og den udvikling i NATO, som USA presser på for. Det er den vanvittige idé, der udmønter sig i beslutningerne om nye våbenteknologiske programmer, om nye mellemdistanceraketter, om nye ubådstyper, der bærer atomvåben med uhyre præcision og hurtighed. Det er det, der er grundlaget for USAs engagement i det ydre rum med rumfærger og planer om rumvåben og den slags ting. Det er disse bestræbelser, som er den ene af årsagerne til, at risikoen for, at førstegangsbrug af atomvåben vil ske, er øget så dramatisk i den senere tid.

Den anden ting er den forandring i de operative og taktiske doktriner, som vi har været inde på, og hvor der i hvert fald var et flertal her i folketingssalen, der tilkendegav, at man måtte vende sig imod de planer, der foreligger f.eks. i Field Manual 100-5 om en tidlig anvendelse af taktiske atomvåben på denne såkaldt integrerede slagmark, hvor man anvender kemiske, atomare og konventionelle våben på et tidligt tidspunkt og på lige linje.

Det er disse tendenser i den amerikanske strategiudvikling, om også er ved at blive til NATOs strategiudvikling, som gør, at risikoen for en førstebrug af atomvåben øges, og i den forbindelse skal man nok også hæfte sig ved, at der f.eks. i Field Manual 100-5 henvises til, at man i Korea og i Mellemøsten også opererer ud fra den doktrin om den integrerede slagmark med tidlig anvendelse af atomvåben, og vi risikerer altså ikke alene,